

NO VERGIEM PAR MANTINIEKIEM

S A B A T A P Ē C P U S D I E N A I

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:26 – 4:20; Rom. 6:1-11; Ebr. 2:14-18; 4:14, 15; Rom. 9:4, 5.

ATMIŅAS PANTS:

„Tātad tu vairs neesi kalps, bet bērns, bet, ja bērns, tad arī caur Dievu mantinieks.” (Gal. 4:7)

Pāvils saka galatiešiem, ka viņiem nevajadzētu dzīvot un rīkoties kā vergiem, bet kā Dieva dēliem un meitām ar visām tiesībām un privilēģijām. Viņu situācija bija līdzīga kā stāstā par drosmi zaudējušo jaunatgriezto, kurš nāca, lai runātu ar ķīniešu kristieti Vačmenu Nī.

„Nav svarīgi, cik daudz es lūdzu, vienalga, cik ļoti es cenšos, es vienkārši nespēju izlikties uzticīgs Kungam. Es domāju, ka esmu zaudējis pestīšanu.” Nī atbildēja: „Vai tu redzi šo suni? Tas ir mans suns. Viņš ir labi dresēts. Viņš nekad netaisa nekārtību mājā, viņš ir paklausīgs. Viņš man ir tīrais prieks. Virtuvē atrodas mans dēls, zīdainītis. Viņš visu izvanda, viņš visu nosmērē ar savu ēdienu, viņš notraipa drēbes, viņš ir totāls nekārtības radītājs. Bet kurš no viņiem mantos manu valstību? Nevis suns, bet mans dēls ir mans mantinieks. Tu esi Jēzus Kristus mantinieks tāpēc, ka Viņš nomira par tevi.” (Lū Nikoles „Ebreji: dzīves modeļi” (Hebrews: Patterns for Living. Longwood, Fla.: Xulon Press, 2004), 31. lpp.)

Arī mēs esam Dieva mantinieki, nevis paši sava nopelna dēļ, bet Viņa žēlastības dēļ. Kristū mums ir daudz vairāk, nekā bija pirms Ādama grēka. Tas ir viens no jautājumiem, ko Pāvils centās no sirds iemācīt Galatijas ticīgajiem, kas ātri nomaldījās no ceļa.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 19. novembrī.

MŪSU STĀVOKLIS KRISTŪ

Gal. 3:26-29

Paturot prātā Gal. 3:25, izlasi Gal. 3:26. Kā šis pants palīdz mums saprast, kādas ir mūsu attiecības ar bauslību tagad, kad Jēzus mūs ir atpircis?_____

Vārds „jo”, ar ko sākas 26. pants (angļu tulk.), norāda, ka Pāvils redz tiešu saistību starp šo pantu un iepriekšējo. Tieši tāpat, kā saimnieka dēls bija pedagoga uzraudzībā tikai tik ilgi, kamēr viņš bija mazs, Pāvils saka, ka tie, kas nāk pie ticības Kristum, nav vairs mazi bērni. Viņu attiecības ar likumu ir mainītas, jo viņi tagad ir pieauguši Dieva „dēli”.

Vārds „dēli”, protams, nenorāda tikai uz vīriešiem. Pāvils skaidri iekļauj arī sievietes šajā kategorijā (Gal. 3:28). Iemesls, kāpēc viņš lieto vārdu dēli, nevis bērni, ir tas, ka viņš domā par ģimenes mantojumu, kas tika nodots vīriešu kārtas pēctecim, kā arī ņemot vērā faktu, ka „Dieva dēli” bija īpašs apzīmējums Israēlam Vecajā Derībā. (5. Moz. 14:1, Hoz. 11:1). Kristū tagad arī pagāni bauda īpašas attiecības ar Dievu, kādas bija tikai Israēlam.

Kas padara kristības par tik nozīmīgu notikumu? Gal. 3:27, 28; Rom. 6:1-11; 1. Pēt. 3:21._____

Pāvils atkal lieto vārdu „jo” 27. panta sākumā, kas norāda atkal uz viņa sprieduma loģisko attīstību. Pāvils redz kristības kā radikālu lēmumu, lai savienotu savu dzīvi ar Kristu. Rom. 6 viņš simboliski apraksta kristības kā mūsu savienošanos ar Jēzu gan Viņa nāvē, gan augšāmcelšanā. Galatiešiem Pāvils izmanto citu metaforu: kristības ir akts, kas ietērpj cilvēku Kristū. Pāvila terminoloģija atgādina brīnišķīgus pantus Vecajā Derībā, kas runā par tērpšanos taisnībā un glābšanā (skat. Jes. 61:10, Īj. 29:14). „Pāvils redz kristības kā brīdi, kad Kristus kā drēbes apņēma ticīgo. Lai gan Pāvils nelieto šo terminu, viņš apraksta taisnību, kas tiek piešķirta ticīgajiem.” (Franks Dž. Matera „Galatieši” („Galatians”, Colledgeville, Minn.: The Liturgical Press, 1992), 145. lpp.)

Mūsu savienība ar Kristu, ko simbolizē kristības, nozīmē, ka tas, kas ir patiesība par Kristu, ir patiesība arī par mums. Tāpēc, ka Kristus ir Ābrahāma sēkla, ticīgie kā „Kristus līdzmantinieki” (Rom. 8:17) ir mantinieki arī visiem derības apsolījumiem, kas doti Ābrahāmam un viņa pēcnācējiem.

Pārdomā šo domu, ka tas, kas ir patiesība par Kristu, ir patiesība arī par mums. Kā šai pārsteidzošajai patiesībai vajadzētu ietekmēt visus mūsu eksistences aspektus?

PAMATPRINCIPU PAVERDZINĀTI

Tikko pielīdzinājis mūsu attiecības ar Dieva dēla un mantinieka attiecībām, Pāvils tagad sīkāk paskaidro šo metaforu, iekļaujot mantinieka tēmu Gal. 4:1-3. Viņš atsauc atmiņā situāciju, kur lielas mantas īpašnieks mirst, atstājot savu īpašumu vecākajam dēlam. Taču viņa dēls ir vēl mazs. Kā tas bieži notiek pat mūsdienās, tēvs ir izvirzījis noteikumu, ka viņa dēlam jābūt aizbildņu un menedžeru uzraudzībā, kamēr viņš sasniedz pilngadību. Lai gan uz papīra viņš ir sava tēva īpašuma saimnieks, praktiski viņš ir tikai nedaudz augstāks par vergu.

Pāvila līdzība atgādina pedagogu Gal. 3:24, bet šajā gadījumā aizbildņu un menedžeru spēks ir daudz pārāks un daudz svarīgāks. Viņi ir atbildīgi ne tikai par saimnieka dēla audzināšanu, bet arī par visiem finansiālajiem un administratīvajiem jautājumiem, līdz dēls ir pietiekami nobriedis, lai pats uzņemtos šos pienākumus.

Izlasi Gal. 4:1-3. Ko Pāvils šeit pasaka tādu, kas palīdz mums saprast, kādai lomai mūsu dzīvē vajadzētu būt bauslībai tagad, kad mēs esam Kristū? _____

Ko Pāvils tieši ir domājis ar frāzi „pamatprincipu paverdzināti” („pasaules pirmspēku kalpība” – latv. tulk.) (Gal. 4:3, 8), par to tiek diskutēts. Grieķu vārds „stoicheia” burtiski nozīmē „elementi”. Daži šeit saskata pamatelementu aprakstu, no kā sastāv Universs (2. Pēt. 3:10, 12), vai dēmoniskus spēkus, kas pārvalda šo jauno laikmetu (Kol. 2:15), vai arī neattīstītus reliģiskās dzīves principus, reliģijas ābeci (Ebr. 5:12). Pāvils uzsver, ka līdz Kristus nākšanai cilvēce ir bērna stāvoklī. (Gal. 4:1-3). Ja tā, tad Pāvils pasaka, ka Vecās Derības laiks ar likumiem un upuriem bija tikai evaņģēlija ābece, kas izgaismoja glābšanas pamatus. Tādējādi, lai arī cik svarīgi un pamācoši Israēlam bija ceremoniālie likumi, tie bija tikai ēnas tam, kas nāks. Tie nekad nav bijuši paredzēti, lai ieņemtu Kristus vietu.

Regulēt kāda dzīvi ar šiem likumiem, nevis norādīt uz Kristu, ir kā atgriešanās atpakaļ laikā. Galatiešiem atgriešanās pie šiem pamatelementiem pēc tam, kad Kristus jau ir atnācis, būtu tā, it kā pieaugušais dēls Pāvila līdzībā gribētu būt atkal bērns!

Jā jau tāda ticība kā bērnam var būt pozitīva (Mat. 18:3), vai tas ir tas pats, kas garīgs briedums? Vai tu varētu teikt, ka jo vairāk audz garīgi, jo līdzīgāka bērnam kļūst tava ticība? Cik bērnišķīga „nevainīga” un uzticīga un tava ticība? _____

„DIEVS SŪTĪJA SAVU DĒLU”

„Bet, kad pienāca laiku piepildījums, Dievs sūtīja savu Dēlu, kas piedzima no sievas, piedzima pakļauts bauslibai.” (Gal. 4:4, jaunais latv. tulk.)

Tas, ka Pāvils izvēlas vārdu „piepildījums”, norāda uz aktīvu Dieva lomu Sava mērķa īstenošanā cilvēku vēsturē. Jēzus neatnāca kaut kādā laikā. Viņš atnāca tieši precīzi tajā laikā, kuru Dievs bija sagatavojis. No vēsturiskās perspektīvas šis laiks ir zināms kā Pax Romana (Romas miers), 200 gadu ilgs relatīvas stabilitātes un miera periods Romas impērijā. Romas iekarotā Vidusjūras piekrastes pasaule atnesa mieru, kopīgu valodu, izdevīgu satiksmi un kopīgu kultūru, kas veicināja ātru evaņģēlija izplatīšanos. No Bībeles perspektīvas tas arī bija norādītais laiks, kad Dievs bija plānojis apsolītā Mesijas nākšanu (skat. Dan. 9:24-27).

Kāpēc Kristus bija jāuzņemas mūsu cilvēciskums, lai mūs glābtu? Jāņa 1:14; Gal. 4:4, 5; Rom. 8:3, 4; 2. Kor. 5:21; Fil. 2:5-8; Ebr. 2:14-18; 4:14, 15. _____

_____

_____

_____

_____

Gal. 4:4, 5 satur vienu no viskodolīgākajiem evaņģēlija formulējumiem visā Bībelē. Jēzus ienākšana cilvēces vēsturē nebija nejaušība. „Dievs sūtīja Savu Dēlu.” Citiem vārdiem, Dievs uzņēmas iniciatīvu mūsu glābšanā.

Lai gan Viņš bija pirms pasaules radīšanas eksistējošais Dieva Dēls, Jēzus bija arī „dzimis no sievas”. Lai gan šī frāze ietver domu par piedzimšanu no jaunavas, tā vairāk runā par to, ka Viņš bija īsts cilvēks.

Frāze „piedzima pakļauts bauslibai” norāda ne tikai uz Jēzus jūdaisko iedzimtību, bet ietver arī faktu, ka Viņš nesa mūsu sodu.

Kristum bija jāpieņem mūsu cilvēciskums, jo mēs nevaram glābt paši sevi. Savienojot Savu dievišķo dabu ar mūsu kritušo dabu, Kristus kļuva par likumīgu mūsu Vietnieku, Glābēju un Augsto Priesteri. Kā otrais Ādams Viņš nāca, lai izlabotu visu, ko pirmais Ādams bija zaudējis savas nepaklausības dēļ (Rom. 5:12-21). Ar Savu paklausību Viņš pilnībā piepildīja likuma prasības, tādējādi labojot Ādama traģisko kļūdu. Ar savu nāvi pie krusta Viņš piepildīja likuma taisnību, kas prasīja grēcinieka nāvi, tādējādi iegūstot tiesības glābt visus, kas nāk pie Viņa patiesā ticībā un pakļāvībā.

ADOPCIJAS PRIVILĒGIJAS

Gal. 4:5-7

Gal. 4:5-7 Pāvils izvērš iesākto tēmu, uzsverot, ka Kristus tagad ir izpircis tos, kas bija zem bauslības (4., 5. p.). Vārds „izpirkt” nozīmē „atpirkt”. Tas attiecas uz maksu, ko maksā, lai izpirktu brīvību vai nu ķīlniekam, vai vergam. Kā norāda šis konteksts, atpēstīšanai ir skumjš fons tādā ziņā, ka cilvēkam ir vajadzība tikt atbrīvotam.

No kā tad mūs ir jāatbrīvo? Jaunā Derība īpaši min četras lietas: 1) no velna un no viņa viltībām (Ebr. 2:14, 15); 2) no nāves (1. Kor. 15:56, 57); 3) no grēka varas mūsu grēcīgās dabas dēļ (Rom. 6:22) un 4) no likuma soda (Rom. 3:19-24, Gal. 3:13, 4:5).

Kādu pozitīvu mērķi Kristus ir mūsu labā sasniedzis, sagādājot mums glābšanu Sevī? Gal. 4:5-7, Ef. 1:5, Rom. 8:15, 16, 23, 9:4, 5. _____

Mēs bieži runājam par to, ko Kristus ir izdarījis mūsu labā ar šo „glābšanu”. Lai gan patiešām šis vārds nav tik spilgts un dziļš kā Pāvila lietotais vārds „adopcija” (hiothesia). Lai gan Pāvils ir vienīgais Jaunās Derības autors, kas lieto šo vārdu, adopcija bija labi zināma likumīga procedūra grieķu-romiešu pasaulē. Daži Romas imperatori Pāvila dzīves laikā izmantoja adopciju kā veidu, lai nodrošinātu sev pēcteci, ja viņiem nebija likumīga mantnieka. Adopcija garantēja daudz privilēģiju: „1) adoptētais dēls kļuva par sava adoptētāja isto dēlu; 2) adoptētājs piekrita audzināt bērnu apzinīgi un nodrošināt viņam nepieciešamo ēdienu un apģērbu; 3) adoptētājs nevar atteikties no sava adoptētā dēla; 4) bērnu nedrīkst padarīt par vergu; 5) bērna istajiem vecākiem nav tiesību prasīt viņu atpakaļ; 6) adopcija piešķir mantnieka tiesības.” (Derek R. Moore-Crispin, “Galatians 4:1–9: The Use and Abuse of Parallels,” The Evangelical Quarterly, vol. LXI/No. 3 (1989), 216. lpp.)

Ja šīs tiesības tiek garantētas laicīgā līmenī, tad tikai varam iedomāties, cik daudz lielākas ir privilēģijas, kas mums ir kā Dieva adoptētajiem bērniem!

Izlasi Gal. 4:6, neaizmirstot, ka ebreju vārds “Abba” bija vārds, kā bērni sauca savu tēvu, līdzīgi mūsdienās lietotajam vārdam „tētis”. Jēzus to lietoja lūgšanā (Marka 14:36). Kā Dieva bērniem arī mums ir priekštiesība saukt Dievu par „Abba”. Vai tu baudi šādas tuvas attiecības ar Dievu savā personīgajā dzīvē? Ja nē, kur ir problēma? Ko tu vari mainīt savā dzīvē, lai tev būtu šī tuvība? _____

KĀPĒC ATGRIEZTIES VERDZĪBĀ?

Gal. 4:8-20

Izlasi Gal. 4:8-20. Uzraksti kopsavilkumu tam, ko Pāvils šeit pasaka. Cik nopietni viņš uztver viltus mācības galatiešu vidū? _____

_____

_____

Pāvils precīzi neapraksta galatiešu reliģisko praksi, bet viņš noteikti domāja par nepareizajām pielūgsmes sistēmām, kas noveda pie garīgas verdzības. Patiešām, viņš tās uzskatīja par tik bīstamām un destruktīvām, ka uzrakstīja tik dedzīgu vēstuli, brīdinot galatiešus, ka tas, ko viņi dara, līdzinās tam, ka dēli vēlas kļūt par vergiem.

Lai gan Pāvils neiedziļinās detaļās, ko viņš galatiešu rīcībā saskata tik nepieņemamu? Gal. 4:9-11. _____

_____

_____

Daudzi ir skaidrojuši Pāvila atsauci uz dienām, mēnešiem, gadiem un laikiem (Gal. 4:10) ne tikai attiecībā uz ceremoniālo bauslību, bet arī uz sabatu. Tomēr šādi interpretācijai nav pierādījumu. Iesākumā, ja Pāvils būtu patiešām gribējis atlasīt sabatu un citas specifiskas jūdu tradīcijas, tad no Kol. 2:16 ir skaidrs, ka viņš tās būtu nosaucis konkrēti. Otrkārt, Pāvils skaidri atklāj, ka, lai arī ko galatieši darītu, tas viņus ir aizvedis prom no brīvības Kristū atpakaļ verdzībā. „Ja septītās dienas sabata ievērošana pakļauj cilvēku verdzībai, tad sanāk, ka pats Radītājs ir bijis pakļauts verdzībai, kad Viņš svinēja pirmo sabatu pasaules vēsturē!” (SDA Bībeles komentāri, 6. sēj., 967. lpp.) Bez tam, kāpēc Jēzus nevis vienkārši ievēroja sabatu, bet mācīja ļaudīm, kā to ievērot, ja jau pareiza sabata ievērošana jebkurā variantā atņem cilvēkiem brīvību, kas viņiem ir Viņā? (Skat. Marka 2:27, 28; Lūk. 13:10-16)

Vai Septītās dienas adventismā ir kaut kas, kas atņem mums brīvību, kas mums ir Kristū? Vai varbūt problēma ir nevis paši ieradumi, bet mūsu attieksme pret tiem? Kā nepareiza attieksme var ievest mūs tāda veida verdzībā, par kuru Pāvils tik aizrautīgi brīdināja galatiešus? _____

_____

_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Debesu padomē tika izdarīts viss, lai cilvēkiem, kaut arī viņi ir pārkāpuši likumu, nevajadzētu iet bojā savas nepaklausības dēļ, bet caur ticību Kristum kā savam Vietniekam un Galvotājam, varētu kļūt par Dieva izredzētajiem, kas paredzēti adopcijai caur Jēzu Kristu, saskaņā ar Viņa labo gribu. Dievs vēlas, lai visi cilvēki tiktu glābti. Jo viņš ir sagādājis visu, atdodot Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai samaksātu cilvēka izpiršanas maksu. Tie, kas pazudis, tie pazudis tāpēc, ka viņi būs atteikušies caur Jēzu Kristu būt par adoptētiem Dieva bērniem. Cilvēka lepnums attur viņu pieņemt glābšanas iespēju. Bet cilvēcīgi nopelni nepieļauj dvēseles atrašanos Dieva klātbūtnē. Tas, kas padara cilvēku Dievam pieņemamu, ir Kristus piedāvātā žēlastība caur ticību Viņa vārdā. Darbos vai laimīgu jūtu lidojumā nav nekā, kas varētu pierādīt, ka cilvēks ir Dieva izredzēts. Jo izredzētie ir izraudzīti caur Kristu.” (E. Vaita „Izredzēti Kristū”, „Laika zīmes” 1893.gada 2. janvārī.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējies vairāk pie domas, ko nozīmē un ko nenozīmē būt kā bērniem savās gaitās ar Kungu! Kādas bērna īpašības mums vajadzētu izkopt savā ticībā un attiecībās ar Dievu? Tajā pašā laikā, kā mēs varam šo ideju pārspīlēt? Pārrunājiet!

2. Kas ir tas, kas cilvēkiem rada bailes no domas par žēlastību, glābšanu tikai ticībā? Kāpēc daudzi cilvēki drīzāk gribētu paši sev nopelnīt glābšanu, ja tas būtu iespējams?

3. Grupā pārrunājiet ceturtdienas noslēguma jautājumu! Kā mēs kā Septītās dienas adventisti varam tikt pieķerti sava veida verdzībā, no kuras ideālajā variantā mums vajadzēja būt atbrīvotiem? Kā tas var notikt ar mums? Kā mēs varam zināt, ka tas notiek ar mums, un kā mēs no tā varam atbrīvoties?

KOPSAVILKUMS:

Kristū mēs esam adoptēti Dieva ģimenē kā Viņa dēli un meitas. Kā Dieva bērniem mums ir pieejamas visas tiesības un privilēģijas, ko nodrošina šādas ģimenes attiecības. Saistības ar Dievu, kas balstās uz noteikumiem un likumiem vien, būtu muļķīgas. Tas būtu līdzīgi kā tad, ja dēls gribētu atteikties no savām pozīcijām un mantojuma, lai kļūtu par vergu.